

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

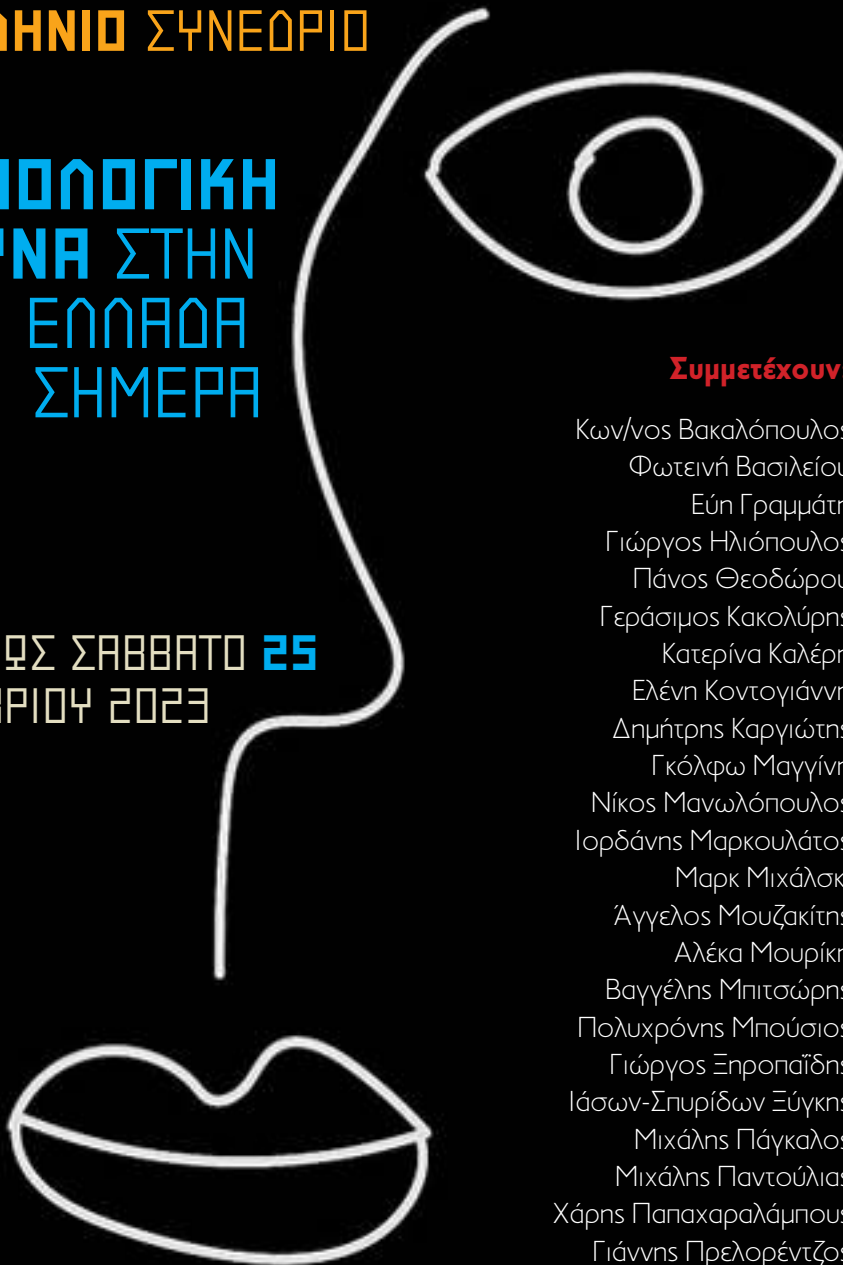
Η ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ
ΣΗΜΕΡΑ

ΠΕΜΠΤΗ 23 ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ 25
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΑΙΘΟΥΣΑ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 30 ΑΘΗΝΑ

Διοργάνωση:

Τμήμα Φιλοσοφίας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Συμμετέχουν:

Κων/νος Βακαλόπουλος
Φωτεινή Βασιλείου
Εύη Γραμμάτη
Γιώργος Ηλιόπουλος
Πάνος Θεοδώρου
Γεράσιμος Κακολύρης
Κατερίνα Καλέρη
Ελένη Κοντογιάννη
Δημήτρης Καργιώτης
Γκόλφω Μαγγίνη
Νίκος Μανωλόπουλος
Ιορδάνης Μαρκουλάτος
Μαρκ Μιχάλσκι
Άγγελος Μουζακίτης
Αλέκα Μουρίκη
Βαγγέλης Μπισώρης
Πολυχρόνης Μπούσιος
Γιώργος Ξηροπαΐδης
Ιάσων-Σπυρίδων Ξύγκης
Μιχάλης Πάγκαλος
Μιχάλης Παντούλιας
Χάρης Παπαχαραλάμπος
Γιάννης Πρελορέντζος
Κωνσταντίνος Πρώιμος
Ευτύκης Πυροβολάκης
Κοσμάς Ρασπίτσος
Νίκος Σουελτζής
Γεράσιμος Σταματέλος
Μαρίτα Τάταρη
Δημήτρης Υφαντής
Κώστας Φιλιππάκης
Γιώργος Φιλιππόπουλος
Χρίστος Χατζιωάννου
Αντώνης Χατζημωυσιός
Διονύσιος Χρησιτιάς

● Η ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ **23** ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

9:30: Έναρξη Εργασιών Συνεδρίου

Χαιρετισμός Προέδρου Τμήματος Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ καθηγήτριας Βάνας Νικολαΐδου-Κυριανίδου.
Χαιρετισμός εκ μέρους της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής:
Επίκ. καθηγήτρια Φωτεινή Βασιλείου.

09:40 – 11:00 1η Συνεδρία

Προεδρεύουσα: Βάνα Νικολαΐδου-Κυριανίδου

1. Φωτεινή Βασιλείου (Επίκ. Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ): «Αισθητική μερολογία».
2. Ευτύχης Πυροβολάκης (Επίκ. Καθηγητής, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Παν/μιο Πελοποννήσου): «Το υπερβατολογικό, η γένεση, το ίχνος: από τη φαινομενολογία στην αποδόμηση».
3. Διονύσης Χρησιτιάς (Διδάκτορας Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ): «Φαινομενολογία και επιστημονικός ρεαλισμός».

11:00-11:30 (διάλειμμα για καφέ) (διάλειμμα για καφέ)

11:30-13:30 2η Συνεδρία

Προεδρεύων: Πάνος Θεοδώρου

1. Γιώργος Ηλιόπουλος (Μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ): «Η φαινομενολογική ερμηνεία της αριστοτελικής φιλοσοφίας από τον Μάρτιν Χάιντεγκερ».
2. Ιάσων-Σπυρίδων Ξύγκης (Διδάκτορας Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ): «Το ερώτημα για το Είναι και η καταγωγή του μεταφυσικού ερωτών στην Εισαγωγή του *Είναι και Χρόνος*».
3. Μιχάλης Παντούλιας (Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ): «Ο Χάιντεγκερ και η φαινομενολογία του ψεύδους».
4. Δημήτρης Υφαντής (Διδάκτορας φιλοσοφίας, Παν/μιο Κολωνίας): «Η γλώσσα της ερμηνευτικής φαινομενολογίας: οι ιδιαιτερότητες του λόγου του πρώιμου Χάιντεγκερ και η φιλοσοφική τους σημασία».

13:30-16:00 (διακοπή)

ΠΕΜΠΤΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

16:00-18:00 3η Συνεδρία

Προεδρεύουσα: Φωτεινή Βασιλείου

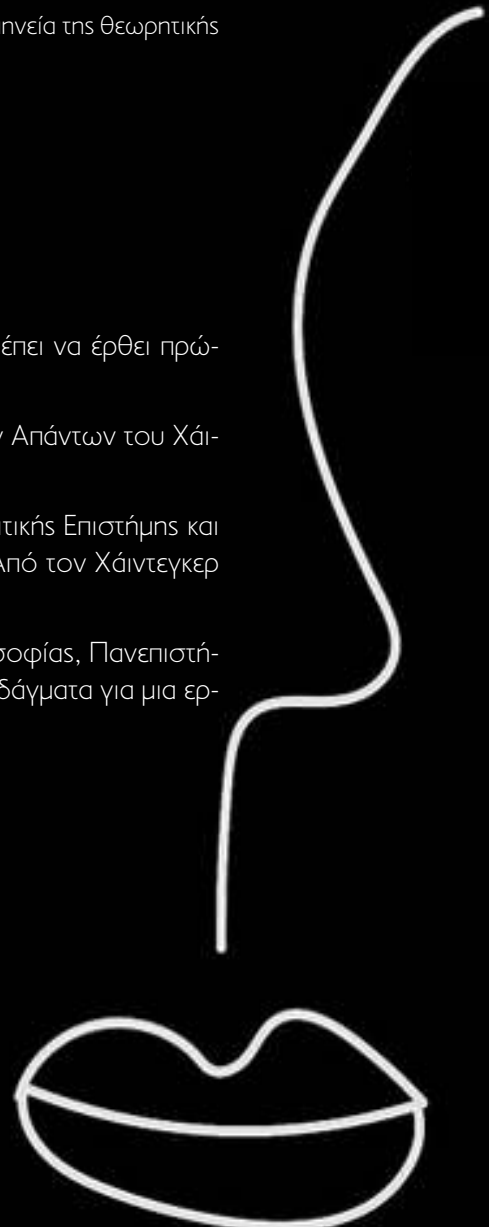
1. Ελένη Κοντογιάννη (Διδασκώρισα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Στρασβούργου): «Τα φαινόμενα και ο αποφαντικός λόγος. Μελέτη της σχέσης ανάμεσα στην αίσθηση, την αντίληψη, και τη γλώσσα στον Αριστοτέλη και τον Χούσερλ».
2. Πάνος Θεοδώρου (Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Παν/μιο Κρήτης): «Η θεμελίωση της κανονιστικότητας στον Χούσερλ».
3. Βαγγέλης Μπισωάρης (Επίτ. διδάκτορας Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο): «Η ντεριντιανή αποδόμηση του αποβλεπτικού και επιτελεστικού ενεργήματος στον Χούσερλ και στον Όστιν».
4. Γιώργος Ξηροπαΐδης (Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο): «Φαντασία και σχηματοποίηση. Ο Χάιντεγκερ και η φαινομενολογική ερμηνεία της θεωρητικής φιλοσοφίας του Καντ».

18:00-18:30 (διάλειμμα για καφέ)

18:30-20:30 4η Συνεδρία

Προεδρεύων: Γιώργος Ξηροπαΐδης

- 1α. Μαρκ Μιχάλσκι (Επίκ. Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Πατρών): «“Δεν έχουμε ακόμα ξεμπερδέψει με τη φαινομενολογία. Αντιθέτως: πρέπει να έρθει πρώτα”». Επισημάνσεις για μια αναθεώρηση του ύστερου Χάιντεγκερ».
- 1β. Μαρκ Μιχάλσκι: Ενημέρωση για προσεχείς εκδόσεις στη σειρά των Απάντων του Χάιντεγκερ.
2. Γιώργος Φιλιππόπουλος (Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο): «Φαινομενολογία και γεγονότητα: Από τον Χάιντεγκερ πίσω στον Χούσερλ».
3. Χρίστος Χατζιωάννου (Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Σόφιας): «Γεγονότητα και “επιστημική ρύπανση”: Χάιντεγκεριανά διδάγματα για μια ερμηνευτική φαινομενολογία του θορύβου».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

9:30 – 11:00 1η Συνεδρία

Προεδρεύων: Γιάννης Πρελορέντζος

1. Γεράσιμος Σταματέλος (Υπ. Διδάκτορας, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Ιωαννίνων):
«Το σιωπηλό cogito στο έργο του Μωρίς Μερλώ-Ποντύ».
2. Κωνσταντίνος Βακαλόπουλος (Διδάκτορας Κοινωνικής Γεωγραφίας, Χαροκόπειο Παν/μιο):
«Τα θεωρητικά εργαλεία του Μπουρντιέ υπό το πρίσμα της σκέψης του Μερλώ-Ποντύ».
3. Αντώνης Χατζημωυσής (Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ):
«Η λογικότητα των διαθέσεων».

11:00-11:30 (διάλειμμα για καφέ)

11:30-13:30 2η Συνεδρία

Προεδρεύων: Αντώνης Χατζημωυσής

1. Γιάννης Πρελορέντζος (Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ):
«Ο ρόλος της γόνιμης αναμέτρησης με τη γαλλική λογοτεχνία στην εκδίπλωση του φιλοσοφικού στοχασμού του Μερλώ-Ποντύ».
2. Δημήτρης Καργιώτης (Καθηγητής, Παν/μιο Στρασβούργου):
«Οι ήρωες της αυθεντικότητας: σενάρια μεταξύ φιλοσοφίας και λογοτεχνίας».
3. Αλέκα Μουρίκη (Αν. Καθηγήτρια, Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., Παν/μιο Πατρών):
«Φύση, προ-πραγματικό και τέχνη ως ουτοπική πρακτική».
4. Πολυχρόνης Μπούσιος (Διδάκτορας Τμήματος Φιλοσοφίας, Παν/μιο Ιωαννίνων):
«Φιλοσοφία και ιατρική: μια φαινομενολογική προσέγγιση της ασθένειας και του πόνου».

13:30-16:00 (διακοπή)

16:00-18:00 3η Συνεδρία

Προεδρεύουσα: Γκόλφω Μαγγίνη

1. Εύη Γραμμάτη (Υπ. Διδακτορίσσα Τμήματος Φιλοσοφίας, Παν/μιο Πατρών):
«Είναι ο ζωγράφος εξ' ορισμού "αθώος"; Όψεις της ύστερης φιλοσοφίας της τέχνης του Μερλώ-Ποντύ».
2. Κωνσταντίνος Πρώμος (Επίκ. Καθηγητής, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Παν/μιο Πατρών):
«Όραμα και πρωτοκαθεδρία του τόπου στους Μάρτιν Χάιντεγκερ, Κρίστιαν Νόρμπεργκ-Σουλτς, και Κένεθ Φράμπτον».
3. Κατερίνα Καλέρη (Ομ. Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Πατρών):
«Η πρόσληψη του δοκιμίου του Ντιλταϊ για την πραγματικότητα του εξωτερικού κόσμου (1890) από τον Χάιντεγκερ στο *Είναι και Χρόνος*».

18:00-18:30 (διάλειμμα για καφέ)

18:30-20:00 4η Συνεδρία

Προεδρεύων: Παναγιώτης Θανασάς

1. Γκόλφω Μαγγίνη (Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Ιωαννίνων):
«Μετα-φαινομενολογικές προσεγγίσεις του ψηφιακού: η φαινομενολογία της τεχνολογίας πέραν του Ντον Ίντε».
2. Κοσμάς Ρασπίτσος (Μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Πατρών):
«Αλήθεια και Λογοτεχνία στο Συμβιώκαινο. Οικοφαινομενολογικές προσεγγίσεις και οικοκριτικές εφαρμογές».
3. Μαρίτα Τάταρη (Αν. Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Πατρών):
«Οι μεταμορφώσεις της "σκηνής" και τα όρια της φαινομενολογίας».

ΣΑΒΒΑΤΟ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

10:00 – 12:00 1η Συνεδρία

Προεδρεύων: Χάρης Παπαχαραλάμπος

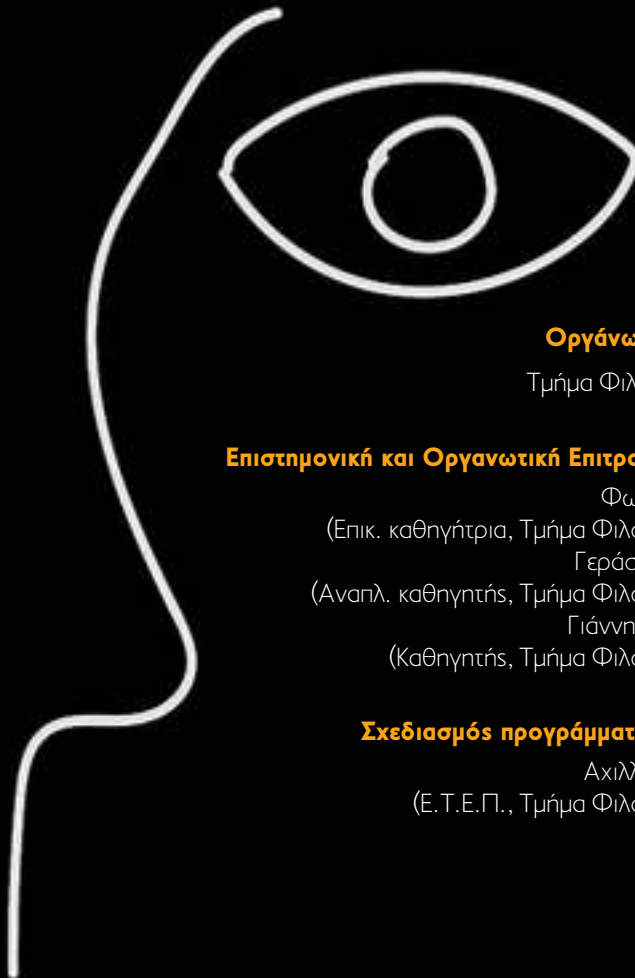
1. Κώστας Φιλιππάκης (Διδάκτορας Τμήματος Φιλοσοφίας, Παν/μιο Ιωαννίνων): «Η ανάκτηση της φυσιοφιλοσοφικής και βιοφιλοσοφικής παράδοσης στο έργο του Ρενώ Μπαρμπιράς».
2. Νίκος Σουελτζής (Μεταδιδακτορικός ερευνητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ): «Από το κείμενο στο σώμα: Η ερμηνευτική και η φαινομενολογία του σώματος».
3. Ιορδάνης Μαρκουλάτος (Αν. Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παν/μιο Ιωαννίνων): «Πιερ Μπουρντιέ: προς μια πολιτική οντολογία του νοήματος».
4. Νίκος Μανωλόπουλος (Διδάκτορας Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο): «Η έννοια της θέσπισης (institution) και η πολιτική πράξη στον Μωρίς Μερλώ-Ποντύ: Η σχέση χρονικότητας και ελευθερίας».

12:30-12:30 (διάλειμμα για καφέ)

12:30-14:30 2η Συνεδρία

Προεδρεύων: Ιορδάνης Μαρκουλάτος

1. Χάρης Παπαχαραλάμπος (Αν. Καθηγητής, Τμήμα Νομικής, Παν/μιο Κύπρου): «Φαινομενολογία και ιδεολογία στον δικαιοπολιτικό λόγο της Χάνα Άρεντ».
2. Γεράσιμος Κακολύρης (Αν. Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ): «Λεβινάς: Από το αὐταρκές εγώ στον τρωτό άλλον. Μια αντίφαση;».
3. Άγγελος Μουζακίτης (Αν. Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Παν/μιο Κρήτης): «Ο οίκος και η συν-ύπαρξη στη σκέψη του Λεβινάς».
4. Μιχάλης Πάγκαλος (Μέλος ΕΔΙΠ, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ): «Εμμανουήλ Λεβινάς: από την φαινομενολογική υποκειμενικότητα στην καλοσύνη».

Οργάνωση Συνεδρίου:

Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ

Επιστημονική και Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου:

Φωτεινή Βασιλείου
(Επικ. καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ)
Γεράσιμος Κακολύρης
(Αναπλ. καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ)
Γιάννης Πρελορέντζος
(Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ)

Σχεδιασμός προγράμματος και αφίσας:

Αχιλλέας Κλεισούρας
(Ε.Τ.Ε.Π., Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ)